

No. 33427

**LITHUANIA
and
ESTONIA**

**Agreement for the promotion and reciprocal protection of
investments. Signed at Tallinn on 7 September 1995**

Authentic texts: Lithuanian, Estonian and English.

Registered by Lithuania on 11 December 1996.

**LITUANIE
et
ESTONIE**

**Accord relatif à l'encouragement et la protection réciproque
des investissements. Signé à Tallinn le 7 septembre 1995**

Textes authentiques : lituanien, estonien et anglais.

Enregistré par la Lituanie le 11 décembre 1996.

[LITHUANIAN TEXT — TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR ESTIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Estijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos "Susitariančiosiomis Šalimis",

- norėdamos plėtoti ekonominį bendradarbiavimą abiemis pusėms naudingomis sąlygomis,

- siekdamos sukurti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,

- pripažindamos, kad šių investicijų skatinimas ir abipusė apsauga bus palankios stimuluoti verslo iniciatyvą šioje srityje,

susitarė:

1 straipsnis

Sąvokos

Šios Sutarties tikslais:

1. Sąvoka "investicija" reiškia bet kurios rūšies turtą, investuotą ekonominei veiklai vykdyti vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje atliekama investicija, įstatymus ir tvarką. Ši sąvoka ypač, nors ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei kitas turtines teises *in rem*, tokias kaip hipoteka, turto sulaikymas, užstatas ir analogiškas teises;

b) akcijas, dalis ir obligacijas ar kitas dalyvavimo bendrovėje formas;

c) pretenzijas į pinigus arba pretenzijas į bet kokią ekonominę vertę turinčią veiklą, susijusią su investicija;

d) intelektualinės nuosavybės teises, įskaitant autorines teises, prekių ženklus, patentus, pramoninius pavyzdžius, techninius procesus, know-how, prekybines paslaptis, prekybinius pavadinimus ir susijusį su investicija goodwill;

e) įstatymais ar pagal kontraktą suteiktą bet kurią teisę ir bet kurią licenziją ar leidimą pagal įstatymus, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai, apdirbimui ar jų panaudojimui.

Bet koks investuoto turto formos pakeitimas neturi įtakos investicijos, kaip tokios, traktavimui su sąlyga, kad tas pakeitimas yra padarytas pagal investiciją priimančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką.

2. Sąvoka "investitorius" reiškia:

a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu:

(i) fizinius asmenis, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

(ii) bet kurį ūkinį subjektą, įsteigtą ir įregistruotą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir tvarką;

b) Estijos Respublikos atžvilgiu:

(i) fizinius asmenis, turinčius Estijos Respublikos pilietybę pagal jos įstatymus;

(ii) bet kurį ūkinį subjektą, kuris yra įsteigtas ar įkurtas pagal Estijos Respublikos įstatymus ir kartu jos įstatymų pripažintas juridiniu asmeniu.

3. Sąvoka "pajamos" reiškia visas iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne išimtinai, apima pelną, palūkanas, kapitalo padidėjimo pajamas, dividendus, autorinius honorarus ar mokesčius.

4. Sąvoka "teritorija" reiškia Susitariančiosios Šalies teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūrinius ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Susitariančioji Šalis gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas ir apsauga

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje skatina ir sudaro palankias sąlygas kitos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijoms ir pagal savo įstatymus ir tvarką priima tokias investicijas.

2. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijos visada yra teisingai ir lygiaverčiai traktuojamos, taip pat joms yra užtikrinamas visiškas saugumas ir apsauga kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

3 straipsnis

Nacionalinis ir didžiausio palankumo režimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investicijoms ir pajamoms teisingą ir lygiavertį traktavimą, kuris nėra mažiau palankus negu traktavimas, suteiktas savo investicijoms ir pajamoms ar bet kurios trečiosios Valstybės investicijoms ir pajamoms, priklausomai nuo to, kuris traktavimas yra palankesnis.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams dėl investicijų valdymo, palaikymo, naudojimosi, pasinaudojimo ar disponavimo teisingą ir lygiavertį traktavimą, kuris nėra mažiau palankus negu traktavimas, suteiktas savo investitoriams ar bet kurios trečiosios Valstybės investitoriams, priklausomai nuo to, kuris traktavimas yra palankesnis.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos nesudaromos taip, kad viena Susitariančioji Šalis privalėtų taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams traktavimą, lengvatas ar privilegijas, kurias pirmoji Susitariančioji Šalis gali teikti dėka:

a) muitų sąjungos ar laisvos prekybos zonos, ar monetarinės sąjungos, ar panašių tarptautinių susitarimų, vedančių į tokias sąjungas ar institucijas, ar kitų regioninio bendradarbiavimo formų, kuriuose ta Susitariančioji Šalis yra ar gali tapti Šalimi;

b) bet kurios tarptautinės sutarties visiškai ar didesne dalimi susijusios su mokesčiais.

4 straipsnis

Nuostolių atlyginimas

1. Kada vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai patiria nuostolius dėl savo investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, ginkluoto konflikto, ypatingos padėties įvedimo, riaušių, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, kita Susitariančioji Šalis dėl restitucijos, nuostolių padengimo, kompensacijos ar kito atsiskaitymo juos traktuoja ne mažiau palankiai negu savo investitorius ar bet kurios trečiosios Valstybės investitorius, priklausomai nuo to, kuriuos traktuoja palankiau.

2. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 dalies, vienos iš Susitariančiųjų Šalių investitoriams, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl toje dalyje nurodytų įvykių patiria nuostolius:

a) šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams rekvizavus jų turtą,

b) šalies karinėms pajėgoms ar valdžios atstovams sunaikinus jų turtą ne mūšio veiksmų atveju arba nesusidarius būtinumo situacijai,

yra suteikiama restitucija ar jie gauna teisingą ir adekvačią kompensaciją už nuostolius, patirtus dėl rekvizicijos ar turto sunaikinimo. Iš to kylantys mokėjimai yra nedelsiant be apribojimų pervedami laisvai konvertuojama valiuta.

5 straipsnis

Ekspropriacija ir kompensacija

1. Susitariančiosios Šalies investorių investicijos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje negali būti nacionalizuotos, eksproprijautos ir joms negalima taikyti nacionalizavimui ar ekspropriacijai analogiškų priemonių (toliau vadinamų "ekspropriacija") kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, išskyrus atvejus, kai tai atliekama visuomenės interesais. Ekspropriacija turi būti vykdoma įstatymų nustatyta tvarka, nediskriminaciniu pagrindu ir greitai išmokant adekvačią ir veiksmingą kompensaciją. Tokios kompensacijos dydis turi atitikti eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš viešai paskelbiant apie ją, priklausomai nuo to, kas įvyko anksčiau; į ją įskaitomos palūkanos nuo pirmos dienos po ekspropriacijos, apskaičiuotos pagal LIBOR kursą, ji yra išmokama nedelsiant, veiksmingai realizuojama ir netrukdomai pervedama laisvai konvertuojama valiuta.

2. Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę pagal eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus į neatidėliotiną tos Susitariančiosios Šalies teisminių ar kitų nepriklausomų organų atliekamą peržiūrą, kad būtų nustatyta, ar tokia ekspropriacija ir investicijų įvertinimas yra atliktas pagal šio straipsnio principus.

6 straipsnis

Pervedimai

1. Susitariančiosios Šalys užtikrina pervedimą sumų, susijusių su investicijomis ir pajamomis. Pervedimai yra atliekami nedelsiant, be jokių apribojimų, laisvai konvertuojama valiuta. Tokie pervedimai ypač, nors ne išimtinai, apima:

- a) kapitalą bei papildomas sumas investicijai palaikyti ar plėsti;
- b) pelną, palūkanas, dividendus ir kitas einamąsias įplaukas;
- c) lėšas paskoloms apmokėti;
- d) autorinius honorarus ar mokėjimus;
- e) įplaukas, gautas pardavus ar likvidavus investiciją;

f) fizinių asmenų, dirbančių su investicija tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, uždarius.

2. Šios Sutarties tikslais, jeigu nėra susitariama kitaip, keitimo kursas yra pervedimo dieną sandoriams taikomas dominuojantis komercinis kursas.

3. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja šiame straipsnyje nurodytiems pervedimams taikyti tokį pat palankų režimą, kuris taikomas bet kurios trečiosios Valstybės investorių pervedimams susijusiems su investicijomis.

7 straipsnis

Subrogacija

1. Jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ar jos paskirta Agentūra apmoka savo investitoriams pagal garantiją, kurią buvo suteikusi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esantiai investicijai, pastaroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) bet kurių teisių ir pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai ar jos paskirtai Agentūrai pagal įstatymą arba teisinį sandorį, taip pat,

b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis ar jos paskirta Agentūra turi teisę subrogacijos būdu naudotis to investitoriaus teisėmis ir pretenzijomis ir prisiimti su investicija susijusius įsipareigojimus.

2. Subrogacijos būdu gautos teisės ar pretenzijos neviršija pradinių investitoriaus teisių ar pretenzijų.

8 straipsnis

Ginčų tarp vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus sprendimas

1. Bet kuris ginčas, kuris gali iškilti tarp vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus ir kitos Susitariančiosios Šalies dėl investicijų tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, sprendžiamas ginčo Šalių derybomis.

2. Jei ginčas tarp vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus ir kitos Susitariančiosios Šalies tokiu būdu neišsprendžiamas per šešis mėnesius, investitorius turi teisę perduoti ginčą spręsti:

(a) Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrai (ICSID), taikant tinkamas Konvencijos dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, atviros pasirašymui 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone, nuostatas; arba

(b) arbitrai arba tarptautiniam *ad hoc* arbitražo teismui, sudaromam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles. Ginčo Šalys gali raštu susitarti padaryti pakeitimus šiose taisyklėse. Arbitražo sprendimai galutiniai ir privalomi abiemis ginčo Šalims.

9 straipsnis

Ginčų sprendimas tarp Susitariančiųjų Šalių

1. Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo yra sprendžiami draugiškai diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu ginčas tokiu būdu neišsprendžiamas per šešis mėnesius, tai bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, jis gali būti perduotas arbitražo teismui pagal šio straipsnio nuostatas.

3. Arbitražo teismas sudaromas kiekvienu atskiru atveju tokiu būdu. Kiekviena Susitariančioji Šalis per du mėnesius nuo kreipimosi dėl arbitražo gavimo dienos paskiria po vieną arbitražo teismo narį. Šie du nariai išrenka trečiosios Valstybės pilietį, kuris, pritarus abiemis Susitariančiosioms Šalims, paskiriamas arbitražo teismo Pirmininku (toliau vadinamas "Pirmininku"). Pirmininkas paskiriamas per 3 mėnesius nuo kitų dviejų narių paskyrimo dienos.

4. Jeigu per laikotarpį, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, reikiami paskyrimai nebuvo padaryti, Tarptautinio Teismo Prezidentas gali būti prašomas atlikti šiuos paskyrimus. Jeigu jis yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba negali atlikti minėtos funkcijos dėl kitų priežasčių, tai Viceprezidentas yra prašomas atlikti šiuos paskyrimus. Jei Viceprezidentas taip pat yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytų funkcijų, tai paskirti reikiamus asmenis prašomas tolesnis pagal vyresniškumą Tarptautinio Teismo narys, kuris nėra kurios nors iš Susitariančiųjų Šalių pilietis.

5. Arbitražas priima sprendimą balsų dauguma. Toks sprendimas yra privalomas. Kiekviena Susitariančioji Šalis apmoka savo teismo nario ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas; Arbitražo Pirmininko ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys apmoka po lygiai. Tačiau Arbitražas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį turi padengti viena iš Susitariančiųjų Šalių. Arbitražas pats nustato savo darbo tvarką.

10 straipsnis

Kitų taisyklių ir specialių įsipareigojimų taikymas

Jeigu viena Susitariančioji Šalis pagal savo tarptautinius susitarimus, įstatymus ir tvarką ar kitas specialias kontrakto nuostatas suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams palankesnę traktavimą negu pagal šią Sutartį, tai taikomas labiau palankus traktavimas.

11 straipsnis

Sutarties taikymas

Ši Sutartis taikoma investicijoms, atliktoms vienos Susitariančiosios Šalies investitorių kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal jos įstatymus ir tvarką tiek prieš įsigaliojant šiai Sutarčiai, tiek po jos įsigaliojimo, tačiau ji nėra taikoma su investicija susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo iškilti ar bet kurioms pretenzijoms, kurios buvo išnagrinėtos, prieš jai įsigaliojant.

12 straipsnis

Įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas

1. Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie procedūrą, reikalingą pagal jų įstatymus šiai Sutarčiai įsigaliojti, įvykdymą. Ši Sutartis įsigalioja nuo antro pranešimo dienos.

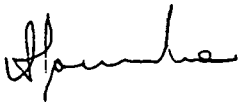
2. Ši Sutartis galioja dešimt metų ir lieka galioti tolesniems dešimties metų periodams, jeigu kuri nors iš Susitariančiųjų Šalių ne vėliau kaip prieš vienerius metus iki pirminio ar kiekvieno vėlesnio termino pabaigos raštiškai nepraneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie ketinimą nutraukti šią Sutartį.

3. Nutraukus šią Sutartį, investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties nutraukimo, Sutarties nuostatos tebegalioja dar dešimt metų nuo nutraukimo dienos.

Paliudydami tai, tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Sutartį.

Sudaryta Toline 1995 m. rugpjūčio 14 d. dviem egzemplioriais, kiekvienas jų lietuvių, estų ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodos teisinės galios. Kilus nesutarimams dėl interpretacijos, remtis tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vardu:

Estijos Respublikos Vyriausybės
vardu:

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

**LEEDU VABARIIGI VALITSUSE JA EESTI VABARIIGI VALITSUSE
VAHELINE INVESTEERINGUTE SOODUSTAMISE JA VASTAS-
TIKUSE KAITSE LEPING**

Leedu Vabariigi Valitsus ja Eesti Vabariigi Valitsus (edaspidi nimetatud "Lepingupoole"),

soovides süvendada majanduslikku koostööd vastastikku kasulikel tingimustel,

olles otsustanud luua soodsaid tingimusi kummagi Lepingupoole investeerijate investeringutele teise Lepingupoole territooriumil,

tõdedes, et selliste investeringute soodustamine ja vastastikune kaitse stimuleerib majanduslikku initsiatiivi sel alal,

leppisid kokku alljärgnevas:

Artikkel 1
Definitsioonid

Käesoleva Lepingu tähenduses:

1. Mõiste "investeering" hõlmab igat liiki varasid, mis on investeeritud ühe Lepingupoole investeerija poolt seoses tema majandustegevusega teise Lepingupoole territooriumile kooskõlas viimase seaduste ja määrustega, hõlmates sealhulgas eelkõige, kuid mitte ainult:

a) vallas- ja kinnisvara, samuti kõiki muid asjaõigusi, nagu hüpoteeke, pante ning muid samaseid õigusi;

- b) ettevõtete osakuid, aktsiaid ja võlakirju ning teisi ettevõtluses osalemise liike;
- c) nõudeid rahale või mis tahes majanduslikku väärtust omavale investeringutega seotud tegevusele;
- d) intellektuaalse omandi õigusi, sealhulgas investeringutega seotud autoriõigusi, kaubamärke, patente, tööstuslikke disainlahendusi, tehnilisi protsesse, oskusteavet, ärisaladusi, kaubanimetusi ja ettevõtte äriväärtust;
- e) kõiki seadusega või lepingu alusel antud õigusi ning kõiki seaduslikke litsentse ja lube, sealhulgas kontsessioone loodusvarade otsimiseks, kaevandamiseks, kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Varaliste väärtuste investeerimise vormi muutus ei muuda nende kui investeringute olemust tingimusel, et see muutus on tehtud vastavuses vastuvõtva Lepingupoole seaduste ja määrustega.

2. Mõiste "investeerija" tähendab:

a) Leedu Vabariigi puhul:

- I) füüsilisi isikuid, kes on Leedu Vabariigi kodanikud vastavalt Leedu Vabariigi seadustele;
- II) igat Leedu Vabariigi territooriumil selle seaduste ja määrustega kooskõlas moodustatud ja registreeritud üksust.

b) Eesti Vabariigi puhul:

- I) füüsilisi isikuid, kellel on Eesti Vabariigi kodakondsus vastavalt tema seadustele;
- II) igat Eesti Vabariigi seadustega kooskõlas moodustatud ja juriidilise isikuna tunnustatud üksust;

3. Mõiste "tulu" tähendab investeringust saadud summasid ja hõlmab eelkõige, kuid mitte ainult, kasumit, intresse, kapitali juurdekasvu, osakuid, dividende, rojalteid ja tasusid.

4. Mõiste "territoorium" tähendab ükskõik kumma Lepingupoole territooriumi, kaasa arvatud territoriaalveed, iga territooriumi meres või merepõhjas, kus Lepingupoolel on vastavalt rahvusvahelisele õigusele lubatud kasutada õigusi merepõhja, aluspinnase ja loodusvarade uurimiseks, kasutamiseks ning säilitamiseks.

Artikkel 2

Investeeringute soodustamine ja kaitse

1. Kumbki Lepingupool edendab ning loob oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele soodsad tingimused ja lubab selliseid investeeringuid vastavalt oma seadustele ja määrustele.

2. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringutele antakse teise Lepingupoole territooriumil igal ajal õiglane ja võrdne käsitus ning tagatakse nende täielik kaitse ja julgeolek.

Artikkel 3

Rahvuslik kohtlemine ja enamsoodustusrežiim

1. Kumbki Lepingupool võimaldab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele ja tuludele õiglase ja võrdse kohtlemise, mis on vähemalt sama soodne, kui tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mis tahes kolmanda riigi investeerijate investeeringutele ja tuludele võimaldatav kohtlemine, olenevalt kumb neist on soodsam.

2. Kumbki Lepingupool võimaldab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijatele nende investeeringute haldamisel, hooldamisel, kasutamisel, nendest kasu saamisel või nende käsutamisel vähemalt sama soodsa kohtlemise kui on tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mis tahes kolmanda riigi investeerijate investeeringutele ja tuludele võimaldatav kohtlemine, olenevalt kumb neist on soodsam.

3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 sätted ei ole tõlgendatavad ühe Lepingupoole kohustusena laiendada teise Lepingupoole investeerijatele soodustusi, mis tulenevad kohtlemisest, eelistusest või privileegist, mida esimene Lepingupool võib anda lähtudes:

a) mis tahes tolliliidu-, vabakaubanduspiirkonna-, rahandusliidu- või mõnest muust samalaadsest rahvusvahelisest kokkuleppest, mille alusel on moodustatud taolised liidud või institutsioonid või mõnest muust piirkondliku koostöö vormist, mille liikmeks ükskõik kumb Lepingupool on või võib saada;

b) mis tahes ainult või põhiliselt maksustamist käsitlevast rahvusvahelisest lepingust või kokkuleppest.

Artikkel 4

Kahjude kompenseerimine

1. Ühe Lepingupoole investeerijatele, kelle investeeringud on kannatanud kahju sõja, relvastatud konflikti, riigis kehtestatud eriolukorra, ülestõusu, vastuhaku, mässu või muude samaste sündmuste tõttu teise Lepingupoole territooriumil, võimaldab teine Lepingupool tagasimaksmisel, hüvitamisel, kompenseerimisel või muude lahenduste puhul kohtlemise, mis on vähemalt sama soodne kui see, mille Lepingupool võimaldab oma investeerijatele või mis tahes kolmanda riigi investeerijatele.

2. Arvestades käesoleva artikli lõiget 1, võimaldatakse ühe Lepingupoole investeerijatele, kes kannavad teise Lepingupoole territooriumil mõnes nimetatud lõikes viidatud olukorras kahju, mille põhjuseks on:

a) nende vara rekvireerimine selle Lepingupoole jõudude või võimude poolt,

b) selle Lepingupoole jõudude või ametivõimude poolt nende vara hävitamine, mida ei põhjustanud lahingutegevus või mis ei olnud tingitud olukorra vajadustest, restitutsioon või õiglane ja adekvaatne kompensatsioon rekvireerimise ajal või vara hävitamise tulemusel kantud kahjude eest. Vastavad maksed peavad olema vabalt ülekantavad ning need teostatakse ilma viivitusega vabalt konverteeritavas valuutas.

Artikkel 5

Eksproprieerimine ja kompensatsioon

1. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringuid ei tohi teise Lepingupoole territooriumil natsionaliseerida, eksproprieerida või rakendada nende suhtes muid oma toimelt natsionaliseerimise või eksproprieerimisega (edaspidi nimetatud "eksproprieerimine") samaväärseid meetmeid, välja arvatud ühiskondlikes huvides. Eksproprieerimine peab toimuma seaduse alusel ja mitte-diskrimineerivatel põhimõtetel ja sellega peab kaasnema kohene, adekvaatne ja efektiivne kompensatsioon. Selline kompensatsioon peab vastama eksproprieeritud investeeringu turuväärtusele vahetult enne eksproprieerimist või eelseisva eksproprieerimise avalikku teatavakssaamist, ükskõik kumb varem toimub, hakkab kandma LIBOR-il põhinevat intressi alates eksproprieerimise päevast, peab olema tasutud viivitusega, peab olema efektiivselt realiseeritav ning takistusteta ülekantav vabalt konverteeritavas valuutas.

2. Kahju kandnud investeerijal on õigus lasta eksproprieerimist teostanud Lepingupoole seaduse järgi, kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud põhimõtetega, selle Lepingupoole

kohtuvõimudel või mõnel muul sõltumarul ametkonnal oma juhtum kohe läbi vaadata ja investeringu väärtus ära hinnata.

Artikkel 6

Ülekanded

1. Kumbki Lepingupool tagab teise Lepingupoole investeringute ja tuludega seotud maksete ülekande. Ülekanded tehakse vabalt konverteeritavas valuutas ilma igasuguste kitsendusteta ja lülgse viivitusega. Sellised ülekanded hõlmavad eelkõige, kuid mitte ainult:

- a) kapitali ja lisasummasid investeringu säilitamiseks või suurendamiseks;
- b) tulusid, intresse, dividende ja teisi jooksvaid sissetulekuid;
- c) summasid laenude tagasimaksmiseks;
- d) rojalteid või tasusid;
- e) investeringu müügist või likvideerimisest saadavat summat;
- f) selle Lepingupoole territooriumil investeringuga seoses töötavate füüsiliste isikute töötasusid.

2. Käesoleva Lepingu mõistes on vahetuskursiks ülekande kuupäeval jooksvate tehingute suhtes kehtiv kommertskurs, kui ei ole teisiti kokku lepitud.

3. Lepingupoole kohustuvad võimaldama käesolevas artiklis viidatud ülekannetele sama soodsat kohtlemist kui võimaldatakse mis tahes kolmanda riigi investeerijate poolt tehtud investeringutega seotud ülekannetele.

Artikkel 7

Asendamine

1. Kui üks Lepingupool või tema poolt määratud asutus teeb oma investeerijatele makseid teise Lepingupoole territooriumil tehtud investeeringule antud garantii alusel, tunnustab viimatimainitud Lepingupool:

a) investeerija kõigi õiguste või nõuete üleminekut esimesena nimetatud Lepingupoolele või tema määratud asutusele seaduse või õigusliku tehingu alusel, samuti,

b) et esimesena nimetatud Lepingupoolele või selle määratud asutusele on õigus kasutada subrogatsiooni alusel selle investeerija õigusi ja rakendada tema nõudeõigusi ning et ta võtab enda peale investeeringuga seotud kohustused.

2. Ülekantud õigused või nõuded ei tohi ületada investeerija algseid õigusi või nõudeid.

Artikkel 8

Investeeringutega seotud vaidluste lahendamine ühe Lepingupoole ja teise Lepingupoole investeerija vahel

1. Kõik vaidlused, mis võivad tekkida ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahel seoses investeeringuga teise Lepingupoole territooriumil, lahendatakse vaidluspoolte vahel läbirääkimiste teel.

2. Kui ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahelist vaidlust ei ole võimalik lahendada sel teel kuue kuu jooksul, võib investeerija esitada vaidluse:

a) Rahvusvahelisele Investeeringualaste Vaidluste Lahendamise Keskusele (ICSID), võttes arvesse Washingtonis 18. märtsil 1965 allakirjutamiseks avatud "Riikide ja

teiste riikide kodanike vaheliste investeeringualaste vaidluste lahendamise konventsiooni” kehtivaid sätteid; või

b) vahekohtunikule või rahvusvahelisele *ad hoc* vahekohtule, mis on moodustatud ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni (UNCITRAL) arbitraažireeglite alusel. Vaidluspoolled võivad leppida kirjalikult kokku nende reeglite muutmise suhtes. Vahekohtu otsused on lõplikud ja siduvad mõlemale vaidluspooltele.

Artikkel 9

Lepingupoolte vaheliste vaidluste lahendamine

1. Vaidlused Lepingupoolte vahel seoses käesoleva Lepingu tõlgendamise või tema rakendamisega lahendatakse võimaluse korral sõbralikult diplomaatiliste kanalite kaudu.
2. Kui vaidlus ei leia sel teel lahendust kuue kuu jooksul, edastatakse see kooskõlas käesoleva artikli sätetega ükskõik kumma Lepingupoolle palvel vahekohtule.
3. Vahekohus moodustatakse iga juhtumi jaoks eraldi järgmisel viisil. Kumbki Lepingupool määrab kahe kuu jooksul, alates arbitraažitaotluse laekumise kuupäevast, ühe vahekohtu liikme. Need kaks liiget valivad kolmanda riigi kodaniku, kes määratakse mõlema Lepingupoolle nõusolekul kohtu eesistujaks (edaspidi nimetatud “eesistuja”). Eesistuja määratakse ametisse kolme kuu jooksul, alates ülejäänud kahe liikme määramise päevast.
4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 nimeratud ajavahemike jooksul ei ole vajalikud määramised tehtud, siis võib paluda teha määramised Rahvusvahelise Kohtu presidendil. Kui Rahvusvahelise Kohtu president juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoolte kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsioone täita, palutakse teha määramised Rahvusvahelise Kohtu asepresidendil. Kui ka asepresident juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoolte kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud

funktsioone täita, siis palutakse teha määramised Rahvusvahelise Kohtu ametiastmelt järgmisel liikmel, kes ei ole kummagi Lepingupoole kodanik.

5. Vahekohus võtab oma otsused vastu häälteenamusega. Need otsused on siduvad. Kumbki Lepingupool kannab ise oma vahekohtuniku kulud ning tema esinduskulud arbitraaziprotsessil. Eesistuja kulud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad Lepingupoole võrdsetes osades. Vahekohus võib siiski otsustada, et ühel kahest Lepingupoolest tuleb kanda suuremaid kulusid. Vahekohus määrab ise oma protseduurireeglid.

Artikkel 10

Muude reeglite ja erikohustuste täitmine

Kui ühe Lepingupoole poolt vastavalt selle rahvusvahelistele lepingutele, seadustele ja määrustele või teiste lepingute spetsiifilistele sätetele teise Lepingupoole investeerijatele võimaldatav kohtlemine on soodsam kui sätestatakse Lepingus, siis rakendatakse soodsamat kohtlemist.

Artikkel 11

Käesoleva Lepingu kehtivus

Käesoleva Lepingu sätted kehtivad tulevikus ühe Lepingupoole investeerijate poolt teise Lepingupoole territooriumile tehtavate investeeringute suhtes ning samuti käesoleva Lepingu jõustumise kuupäeval olemasolevate investeeringute suhtes tingimusel, et taolisi investeeringuid tehti investeeringuid vastuvõtva Lepingupoole kehtivate seaduste ning määruste kohaselt. Käesolev leping ei kehti enne lepingu jõustumist investeeringuga seoses tekkinud või tekkida võinud vaidluse kohta või mis tahes nõude kohta, mis lahendati enne lepingu jõustumist.

Artikkel 12

Jõustumine, kestus ja lõpetamine

1. Kumbki Lepingupool teatab kirjalikult teisele Lepingupoolele käesoleva Lepingu jõustamiseks siseriiklike seadustega nõutavate protseduuride täitmisest. Käesolev Leping jõustub teise teate laekumise kuupäeval.

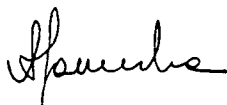
2. Käesolev Leping jääb jõusse kümneks aastaks ja on jätkuvalt jõus järgnevate kümneaastaste perioodide jooksul, välja arvatud juhul, kui üks aasta enne esimese või mis tahes järgneva perioodi lõppemist üks Lepingupooltest teatab teisele Lepingupoolele kirjalikult oma kavatsusest Leping lõpetada.

3. Enne käesoleva Lepingu lõppemist tehtud investeeringute suhtes kehtivad käesoleva Lepingu sätted edasi kümme aastat alates selle lõppemise päevast.

EELTOODU KINNITUSEKS on käesolevale Lepingule alla kirjutanud selleks täielikult volitatud isikud.

KOOSTATUD kahes eksemplaris *Tallinnas, " 7 " septembril 1995*
leedu, eesti ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset. Lahknevuse korral tõlgendamisel prevaleerib inglisekeelne tekst.

Leedu Vabariigi Valitsuse
nimel:

Eesti Vabariigi Valitsuse
nimel:

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF LITHUANIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF ESTONIA FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PRO-
TECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Estonia, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

- desiring to strengthen economic cooperation on mutually advantageous conditions,

- determined to establish favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

- recognizing that the promotion and reciprocal protection of such investments will be conducive to the stimulation of the business initiative in this field,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset, invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property as well as any other property rights *in rem* such as mortgages, liens, pledges, and similar rights;

b) shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;

c) claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;

d) intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs, technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill associated with an investment;

¹ Came into force on 20 June 1996 by notification, in accordance with article 12.

e) any right conferred by laws or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment, provided such an alteration is made in accordance with the host Contracting Party's laws and regulations.

2. The term "investor" shall mean:

a) in respect of the Republic of Lithuania:
i) natural persons who are nationals of the Republic of Lithuania according to the laws of the Republic of Lithuania;
ii) any entity constituted and registered in the territory of the Republic of Lithuania in conformity with its laws and regulations;

b) in respect of the Republic of Estonia:
i) natural persons having the nationality of the Republic of Estonia in accordance with its laws;
ii) any entity incorporated or constituted in accordance with, and recognized as legal person by the laws of the Republic of Estonia.

3. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean the territory of either Contracting Party, including the territorial sea, any maritime or submarine area within which a Contracting Party may exercise, in accordance with international law, rights for the purpose of exploration, exploitation and preservation of the seabed, subsoil and natural resources.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions in its territory for investments of investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. Investments of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most - Favoured - Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord investments and returns of investors of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or investors of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraph 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

a) any customs union or free trade area or a monetary union or similar international agreements leading to such unions or institutions or other forms of regional co-operation to which that Contracting Party is or may become a Party;

b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 4

Compensation for Losses

1. When investors of either Contracting Party suffer losses in respect to their investments owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

a) requisitioning of their property by its forces or authorities,

b) destruction of their property by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or just and adequate compensation for the losses sustained during the period of the requisitioning or as the result of the destruction of the property. Resulting payments shall be freely transferable in a freely convertible currency without delay.

Article 5

Expropriation and Compensation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory basis and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or before impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, shall include interest calculated on the LIBOR basis from the date of expropriation, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in a freely convertible currency.

2. The investor affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of its case and of the valuation of its investment in accordance with the principles set out in this Article.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall guarantee the transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b) profits, interest, dividends and other current income;
- c) funds in repayment of loans;

- d) royalties or fees;
- e) proceeds of sale or liquidation of the investment;
- f) the earnings of natural persons working in the territory of that Contracting Party in connection with an investment.

2. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the prevailing commercial rates effective for the current transactions at the date of transfer, unless otherwise agreed.

3. The Contracting Parties undertake to accord to the transfers referred to in this Article treatment as favourable as that accorded to transfers in connection with investments made by investors of any third State.

Article 7

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

a) the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,

b) that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment in the territory of that other Contracting Party shall be subject to negotiations between the Parties in dispute.

2. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within six months, the investor shall be entitled to submit the case either to:

a) the International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) having regard to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965;¹ or

b) an arbitrator or international *ad hoc* arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law² (UNCITRAL). The Parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules. The arbitral awards shall be final and binding on both Parties to the dispute.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled amicably through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.

3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

² United Nations, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal may, however, decide that a higher proportion of the costs shall be borne by one of the two. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 10

Application of Other Rules and Special Commitments

If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with its international agreements, laws and regulations or other specific provisions of contract is more favourable than that accorded by this Agreement, the more favourable treatment shall be accorded.

Article 11

Applicability of this Agreement

This Agreement shall apply to investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose or could have arisen, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 12

Entry into Force, Duration and Termination

1. Each of the Contracting Parties shall notify the other of the completion of the procedures required by its law for bringing this Agreement into force. This Agreement shall enter into force on the date of the second notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall continue to be in force thereafter for further periods of ten years unless, one year before the expiry of the initial or any subsequent periods, either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate this Agreement.

3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

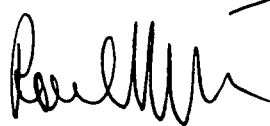
In witness whereof, the undersigned duly authorized thereto have signed this Agreement.

Done in duplicate at Tallinn this 7 day of September in the Lithuanian, Estonian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Lithuania:

1

For the Government
of the Republic of Estonia:

2

¹ Albinas Januška.
² Raul Mäik.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ RELATIF À L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION
RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS ENTRE LA RÉPUBLIQUE
DE LITUANIE ET LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République d'Estonie, ci-après dénommés les « Parties contractantes »,

Désireux de renforcer leur coopération économique dans des conditions mutuellement avantageuses,

Résolus à offrir des conditions favorables aux investissements des investisseurs de chacun de leur pays dans l'autre,

Reconnaissant que la promotion et la protection réciproque de ces investissements contribueront à stimuler les initiatives dans le domaine des affaires,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord, on entend par :

1. « Investissement », tout type d'avoir investi en rapport avec des activités économiques par un investisseur de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie conformément aux lois et règlements de celle-ci et, en particulier mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits de propriété en nature tels que hypothèques, nantissements, gages et autres droits similaires;

b) Les actions, obligations et titres de sociétés ou toutes autres formes de participation dans une société;

c) Les créances monétaires ou les créances sur tout résultat ayant une valeur économique liée à un investissement;

d) Les droits de propriété intellectuelle, y compris les droits d'auteur, marques de fabrique, brevets, modèles industriels, procédés techniques, savoir-faire, secrets commerciaux, noms de marque et clientèle liés à l'investissement;

e) Tout droit conféré par la loi ou par un contrat et toute autorisation et permis conforme à la loi, y compris les concessions de prospection, d'extraction, de culture ou d'exploitation de richesses naturelles.

Aucune modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis n'aura d'incidence sur leur caractère d'investissement, à condition d'être apportée conformément à la législation et la réglementation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les investissements sont situés.

¹ Entré en vigueur le 20 juin 1996 par notification, conformément à l'article 12.

2. Le mot « investisseur » s'entend :

a) Dans le cas de la République de Lituanie :

- i) Des personnes physiques ressortissantes de la République de Lituanie conformément au droit de celle-ci;
- ii) De toute entité constituée et enregistrée sur le territoire de la République de Lituanie conformément aux lois et règlements de celle-ci;

b) Dans le cas de la République d'Estonie :

- i) Des personnes physiques ressortissantes de la République d'Estonie conformément au droit de celle-ci;
- ii) De toute entité qui est enregistrée ou constituée conformément au droit de la République d'Estonie et à laquelle ce droit reconnaît la personnalité morale.

3. Le mot « rendement » s'entend des revenus moyens des investissements et, en particulier mais non exclusivement, des bénéfices, intérêts, gains de capital, dividendes, redevances ou droits.

4. Le mot « territoire » s'entend du territoire de l'une ou l'autre des Parties contractantes, y compris de la mer territoriale, de toute étendue maritime ou sous-marine à l'intérieur de laquelle l'une des Parties contractantes peut exercer des droits aux fins de la prospection, de l'exploitation ou de la conservation du fond de la mer, du sous-sol et des ressources naturelles conformément au droit international.

Article 2

ENCOURAGEMENT ET PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1. Sur son territoire, chaque Partie contractante encourage les investissements des investisseurs de l'autre Partie et crée des conditions qui leur soient favorables et elle autorise ces investissements conformément à ses lois et règlements.

2. Les investissements des investisseurs de chacune des Parties contractantes reçoivent en tout temps un traitement juste et équitable et bénéficient d'une protection et d'une sécurité complètes sur le territoire de l'autre Partie.

Article 3

TRAITEMENT NATIONAL ET TRAITEMENT DE LA NATION LA PLUS FAVORISÉE

1. Sur son territoire, chaque Partie contractante accorde aux investissements et rendements des investisseurs de l'autre Partie un traitement juste et équitable qui n'est pas moins favorable que le traitement qu'elle accorde aux investissements et rendements de ses propres investisseurs ou celui qui l'est par elle aux investissements et rendements des investisseurs de tout Etat tiers, si ce dernier est le plus favorable.

2. Sur son territoire, chaque Partie contractante accorde aux investisseurs de l'autre Partie, en ce qui concerne la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance ou la disposition de leurs investissements, un traitement juste et équitable qui n'est pas moins favorable que le traitement qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou

que celui qui l'est par elle aux investisseurs de tout Etat tiers, si ce dernier est le plus favorable.

3. Aucune disposition des paragraphes 1 ou 2 du présent article ne peut être interprétée comme obligeant l'une des Parties contractantes à étendre aux investisseurs de l'autre Partie le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège qui pourrait être accordé par la première des Parties en raison :

a) D'une union douanière, d'une zone de libre-échange, d'une union monétaire ou d'accords internationaux similaires conduisant à de telles unions ou institutions ou d'autres formes de coopération régionale auxquelles cette Partie contractante est partie ou pourrait le devenir;

b) De tout accord ou arrangement international relatif entièrement ou partiellement à l'imposition.

Article 4

INDEMNISATION DES PERTES

1. Les investisseurs de l'une des Parties contractantes qui subissent des pertes sur leurs investissements en raison d'une guerre, d'un conflit armé, d'un état d'urgence nationale, de révoltes, d'insurrection, d'émeutes ou d'autres événements analogues sur le territoire de l'autre Partie sont traités par cette autre Partie, en ce qui concerne les remboursements, indemnisations, dommages-intérêts ou autres règlements, non moins favorablement que les propres investisseurs de ladite autre Partie ou que les investisseurs de tout Etat tiers qui pourraient être traités plus favorablement.

2. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, les investisseurs de l'une des Parties contractantes qui, à l'occasion de l'un quelconque des événements visés dans ce paragraphe, subiraient sur le territoire de l'autre Partie contractante des pertes dues à :

a) La réquisition de leurs biens par les forces ou les autorités de cette autre Partie;

b) La destruction de leurs biens par les forces ou les autorités de ladite autre Partie sans que cette destruction ait été causée par un combat ou nécessité par la situation,

sont remboursés ou indemnisés de manière juste et adéquate des pertes subies au cours de la période de réquisition ou en raison de la destruction des biens. Les paiements résultant seront librement transférables sans retard dans une devise librement convertible.

Article 5

EXPROPRIATION ET INDEMNISATION

1. Les investissements des investisseurs de l'une ou l'autre Partie contractante ne seront ni nationalisés, ni expropriés, ni soumis à des mesures ayant un effet équivalant à une nationalisation ou une expropriation (ci-après dénommée « expropriation ») sur le territoire de l'autre Partie contractante sauf dans l'intérêt public; l'expropriation aura lieu dans le respect de la loi sur une base non-discriminatoire

et s'accompagnera de dispositions garantissant le paiement d'une indemnisation prompte, adéquate et effective. Le montant de cette indemnisation correspondra à la valeur, sur le marché, de l'investissement exproprié immédiatement avant l'expropriation ou avant que l'imminence de celle-ci n'ait été connue publiquement, si cette imminence a été connue avant l'expropriation elle-même; il inclura des intérêts calculés sur la base du taux LIBOR à compter de la date d'expropriation; il sera effectué sans retard et sera effectivement réalisable et librement transférable dans une monnaie librement convertible.

2. L'investisseur dont les biens sont nationalisés ou expropriés aura le droit, conformément à la législation de la Partie contractante qui procède à l'expropriation, de faire examiner promptement son cas et le prix auquel son investissement est évalué, conformément aux principes énoncés dans le présent article, par une autorité judiciaire ou une autre autorité indépendante de cette Partie contractante.

Article 6

TRANSFERTS

1. Les Parties contractantes garantissent le transfert des paiements liés aux investissements et aux rendements. Les transferts sont effectués en monnaie librement convertible, sans aucune restriction ni retard indu. Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent en particulier mais non exclusivement :

- a) Au capital et aux compléments nécessaires pour entretenir ou accroître l'investissement;
- b) Aux bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants;
- c) Aux fonds de remboursement des prêts;
- d) Aux redevances ou droits;
- e) Aux produits de la vente ou de la liquidation de l'investissement;
- f) Aux gains des personnes physiques travaillant sur le territoire de la Partie contractante concernée en liaison avec un investissement.

2. Aux fins du présent Accord, les taux de change sont les taux commerciaux effectifs en vigueur pour les opérations courantes à la date du transfert, à moins qu'il n'en soit convenu autrement.

3. Les Parties contractantes s'engagent à traiter les transferts visés au présent article aussi favorablement que les transferts liés à des investissements d'investisseurs d'Etats tiers.

Article 7

SUBROGATION

1. Si une Partie contractante ou son organisme désigné effectue un paiement à l'un de ses propres investisseurs au titre d'une garantie accordée pour un investissement sur le territoire de l'autre Partie, cette autre Partie :

- a) Reconnaît le transfert de tout droit ou créance effectué conformément à la loi ou en exécution d'une opération légale dans ce pays par l'investisseur à la première Partie contractante ou à son organisme désigné;

b) Reconnaît que la première Partie contractante ou son organisme désigné est en droit, en vertu de la subrogation, d'exercer les droits et de faire valoir les créances de cet investisseur, et prend à sa charge les obligations liées à l'investissement.

2. Les droits ou créances subrogés n'excèdent pas les droits ou créances initiaux de l'investisseur.

Article 8

RÈGLEMENTS DES DIFFÉRENDS LIÉS À DES INVESTISSEMENTS ENTRE UNE DES PARTIES CONTRACTANTES ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE

1. Tout différend qui pourrait s'élever entre un investisseur d'une des Parties contractantes et l'autre Partie au sujet d'un investissement sur le territoire de cette autre Partie fera l'objet de négociations entre les Parties au différend.

2. Si un différend entre un investisseur d'une des Parties contractantes et l'autre Partie ne peut pas être réglé de cette façon dans les six mois, l'investisseur est en droit de soumettre son cas :

a) Soit au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI), compte tenu des dispositions applicables de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965¹;

b) Soit à un arbitre ou à un tribunal arbitral international constitué spécialement conformément aux règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI)². Les Parties au différend peuvent convenir par écrit de modifier ces règles. Les sentences arbitrales seront finales et s'imposeront aux deux Parties au différend.

Article 9

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les différends entre les Parties contractantes liés à l'interprétation ou à l'application du présent Accord seront réglés à l'amiable par la voie diplomatique.

2. Si le différend ne peut pas être réglé ainsi dans les six mois, il sera soumis à un tribunal d'arbitrage à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, conformément aux dispositions du présent article.

3. Le tribunal d'arbitrage sera constitué spécialement dans chaque cas de la manière suivante. Dans les deux mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Les deux membres ainsi désignés en choisissent alors un troisième, qui doit être ressortissant d'un Etat tiers et qui, après approbation des deux Parties contractantes est nommé Président du tribunal (et est appelé ci-après « Président »). Le Président est nommé dans les trois mois qui suivent la date de nomination des deux premiers arbitres.

4. Si les nominations nécessaires n'ont pas lieu dans les délais définis au paragraphe 3 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice peut être

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

² Nations Unies, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément n° 17 (A/31/17)*, p. 36.

prié d'y procéder. S'il se trouve être ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est autrement empêché, le Vice-Président est prié de désigner les membres du tribunal d'arbitrage. Si le Vice-Président, lui aussi, se trouve être ressortissant de l'une des Parties contractantes ou est empêché, le membre de la Cour internationale de Justice qui le suit immédiatement par ordre d'ancienneté et n'est ressortissant ni de l'une ni de l'autre Partie est prié de procéder aux nominations.

5. Le tribunal d'arbitrage se prononce à la majorité de ses membres votants. Sa décision s'impose aux Parties contractantes dont chacune supporte le coût de son arbitre et de sa représentation à la procédure d'arbitrage; les frais du Président et les autres frais sont supportés à parts égales par les deux Parties contractantes. Cependant, le tribunal d'arbitrage peut décider de répartir inégalement les frais entre les deux Parties contractantes. Le tribunal d'arbitrage arrête lui-même son règlement intérieur.

Article 10

APPLICATION D'AUTRES RÈGLES ET OBLIGATIONS SPÉCIALES

Si les engagements internationaux, les lois ou règlements ou d'autres engagements contractuels de l'une des Parties prévoient qu'il soit accordé aux investisseurs de l'autre Partie un traitement plus favorable que celui qui est défini par le présent Accord, c'est ce traitement plus favorable qui est accordé.

Article 11

APPLICATION DU PRÉSENT ACCORD

Le présent Accord s'applique aux investissements faits sur territoire de l'une des Parties contractantes conformément aux lois et règlements de celle-ci par des investisseurs de l'autre Partie avant et après son entrée en vigueur, mais ne s'applique pas aux différends relatifs aux investissements qui se sont élevés ou auraient pu s'élever avant cette entrée en vigueur ni aux prétentions qui ont fait l'objet d'un règlement avant ladite entrée en vigueur.

Article 12

ENTRÉE EN VIGUEUR, DURÉE ET CESSATION

1. Chacune des Parties contractantes notifiera à l'autre que les conditions d'entrée en vigueur de l'Accord prévues par son droit interne sont remplies. L'Accord entrera en vigueur à la date de la seconde des notifications.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant dix ans et sera ensuite prorogé par reconduction tacite de dix ans en dix ans à moins que l'une des deux Parties contractantes ne notifie à l'autre son intention d'y mettre fin un an avant l'expiration de la période de dix ans en cours, qu'il s'agisse de la première ou des suivantes.

3. Les dispositions du présent Accord continueront de s'appliquer pendant dix ans encore à compter de la date à laquelle l'Accord prendra fin, aux investissements antérieurs à cette date.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à Tallinn, le 7 septembre 1995, en double exemplaire, chacun en langues lituanienne, estonienne et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, c'est l'anglais qui l'emporte.

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

ALBINAS JANUŠKA

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie :

RAUL MÄLK
